

**Платні послуги агенцій регіонального розвитку
Практичний посібник**

Формування в регіонах сучасної ефективної системи інституційної підтримки регіонального розвитку, ключовим елементом якої мають стати агенції регіонального розвитку – це один з головних пріоритетів державної регіональної політики. Успішна діяльність агенцій стане вагомим кроком для забезпечення сталого соціально-економічного розвитку регіонів, стратегічного планування регіонального розвитку на засадах смарт-спеціалізації, створення сприятливих умов для активізації інвестиційної, експортної та підприємницької діяльності.

Для регіонів України можливість створення агенцій з'явилася в 2015 році, коли Верховною Радою України був ухвалений [Закон України «Про засади державної регіональної політики»](#). Прийняттям цього Закону були закладені підвалини для формування в Україні нової інституції – агенції регіонального розвитку та визначено основні принципи державної регіональної політики. Наступним кроком стало схвалення 11 лютого 2016 року Кабінетом Міністрів України [Типового положення про агенцію регіонального розвитку](#), що остаточно врегулювало законодавче поле для створення та діяльності агенції.

Агенції регіонального розвитку мають надважливе завдання - спрямувати регіональні економіки нашої країни на шлях інноваційного розвитку.

Відповідно до законодавства, агенція регіонального розвитку є неприбутковою (отримання прибутку не є метою діяльності) та небюджетною (не фінансується з Державного бюджету України) установою, що утворюється на засадах партнерства між державним, приватним та громадським секторами, організаціями роботодавців та їх об'єднаннями. Головна мета діяльності агенції - ефективна реалізація державної регіональної політики. Засновниками агенцій можуть бути Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські ради та Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації. Співзасновниками агенцій можуть бути регіональні торгово-промислові палати, асоціації місцевого самоврядування, громадські організації та інші.

Динаміка створення АРР

На сьогоднішній день у 22 регіонах прийнято рішення про створення агенцій, 18 агенцій вже працюють або знаходяться в процесі формування. Кілька агенцій регіонального розвитку вже мають успішні результати роботи (Черкаська, Житомирська, Закарпатська, Вінницька) інші – у процесі налагодження своєї діяльності.

Агенції регіонального розвитку de facto відсутні в **Сумській, Херсонській, Миколаївській, Львівській, Харківській та Одеській** областях. В Сумській, Харківській, Херсонській та Одеській областях в 2016-2018 рр. були прийняті відповідні рішення ОДА та облрад, а в Львівській області рішення ОДА, щодо утворення агенції. Проте до цього часу агенції регіонального розвитку в цих областях не розпочали діяльність. Головною причиною їх відсутності є нерозуміння значення та суті таких установ представниками ОДА та облрад, конфлікти між ОДА та облрадами та небажання запуску повноцінної діяльності агенцій.

Функції агенцій

Стратегічне планування та моніторинг розвитку регіонів

Розробка, реалізація та моніторинг проектів регіонального розвитку

Надання послуг, спрямованих на розвиток регіону

Всестороння підтримка бізнесу

Розбудова агенцій регіонального розвитку та підвищення їх спроможності є пріоритетом для державної регіональної політики. З цією метою Мінрегіоном розроблено зміни до низки нормативно-правових актів, серед яких Закон України «Про засади державної регіональної політики».

В чому полягають зміни до Закону?

Розширення переліку засновників агенцій за рахунок інших місцевих рад

Закріплення за агенціями права подавати проекти регіонального розвитку

Здійснення засновниками фінансування агенції протягом 2 років

Надання права агенціям надавати платні послуги

Результати діяльності

Досвід іноземних країн демонструє, що агенції можуть стати рушієм змін на місцях. Саме тому, результатом діяльності агенцій регіонального розвитку в Україні буде:

- ✓ ефективного планування і реалізація політики регіонального розвитку;
- ✓ поєднання державних, регіональних та місцевих інтересів;
- ✓ розробка якісних проектів регіонального розвитку;
- ✓ залучення інвестицій та зростання експорту;
- ✓ розвиток малого та середнього бізнесу;
- ✓ використання внутрішнього потенціалу регіонів.

В жовтні 2018 року, з метою отримання актуальної інформації щодо діяльності агенцій, Директоратом регіонального розвитку Мінрегіону були проведені онлайн-опитування їх представників. Одним з результатів опитування стало виявлення головних проблем діяльності агенцій регіонального розвитку.

Результати опитування агенцій регіонального розвитку, проведеного у жовтні 2018 р.

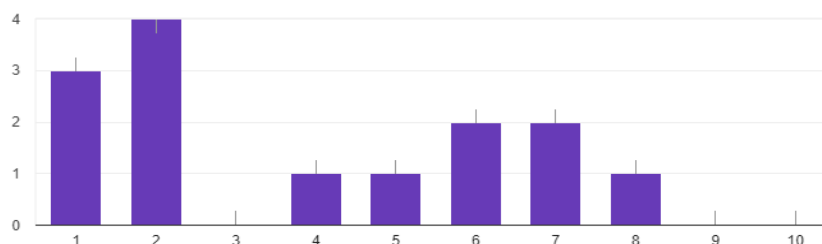
На сьогоднішній день, відповідно до [Типового положення про агенцію регіонального розвитку](#), фінансування агенцій відбувається з наступних джерел:

- 1) майно і кошти, які передаються засновниками і/або співзасновниками;
- 2) безповоротна фінансова допомога, добровільні внески юридичних і фізичних осіб;
- 3) міжнародна технічна і гуманітарна допомога;
- 4) пасивні доходи.

Представникам агенцій було запропоновано оцінити фінансове забезпечення діяльності агенції за шкалою від 1 до 10. З результатами можна ознайомитися нижче.

Як Ви оцінюєте фінансове забезпечення діяльності Агенції за шкалою від 1 до 10?

14 відповідей

Фінансування агенцій регіонального розвитку залишається однією з найбільших проблем для підвищення їхньої спроможності. Одним з кроків для її вирішення було визначено закріплення за агенціями права надавати платні послуги.

Формування структури агенцій регіонального розвитку

Функції агенції охоплюють широкий спектр діяльності. Надання послуг приватному сектору, органам місцевого самоврядування, органам державної влади та іншим є однією з них. Її ефективна реалізація вимагає відповідної уваги, налагодження процедур та створення системи підзвітності та відповідальності. Послуги агенції можуть надаватися кожним структурним підрозділом в залежності від питань, які належать до їх компетенції. Наприклад, за надання послуг із розробки проектів регіонального розвитку може відповідати Департамент розробки та управління проектами, послуги зі супроводу інвестору – Департамент із підтримки бізнесу, а послуги із розробки стратегії розвитку території – Департамент стратегії і планування. Для надання таких послуг, кожен зі структурних підрозділів має мати у своєму розпорядженні відповідне матеріально-технічне забезпечення та кадровий потенціал.

Департаменти є частиною організаційної структури агенції – впорядкованої сукупності елементів, яка складається з **наглядової ради, директора та департаментів**. Усі ці елементи перебувають у тісному взаємозв'язку між собою, цим самим забезпечуючи розвиток єдиного цілого – агенції регіонального розвитку. Кожен із них виконує свої унікальні функції, роблячи свій внесок у загальний успіх. Порушення діяльності одного елементу матиме негативний вплив на діяльність інших і спричинить зниження ефективності діяльності цілої агенції.

Побудова правильної організаційної структури агенції має важливе значення. Це дозволить успішно виконувати окреслені завдання, реалізовувати пріоритети розвитку регіону, комунікувати результати своєї діяльності засновникам, партнерам та мешканцям регіону. Завдяки цьому вдасться уникнути поширених внутрішніх проблем організацій: недостатньої координації дій, «колективної відповідальності» та імітації діяльності. Агенція підвищить власну спроможність реалізовувати масштабні проекти, забезпечить професійне зростання працівників і перетвориться на впливову інституцію в регіоні та Україні.

Рекомендована організаційна структура АРР

Утворює філії та представництв агенції

Наглядова рада

Призначає на 3 роки Директора агенції

Здійснює фінансовий контроль діяльності агенції

Контролює діяльність Директора агенції

Призначає на посаду працівників

Директор

Керує діяльністю агенції

Представляє інтереси агенції

Контролює виконання завдань та цілей

Департамент розробки та управління проектами

Департамент стратегії і планування

Департамент підтримки бізнесу

- Моніторинг реалізації міжнародних/місцевих проектів
- Звітування щодо стану реалізації проектів
- Розробка проектів АРР
- Управління проектами АРР
- Участь в підготовці та супроводженні проектівДФРР
- Підготовка звіту з реалізації проектів
- Організація тренінгів з проектного менеджменту
- Розвиток партнерства

- Супроводження інвесторів
- Післяінвестиційна підтримка
- Підтримка підприємців
- Управління бізнес-інкубаторами
- Підготовка проектів регіонального розвитку
- Маркетингові дослідження
- Організація тренінгів для підприємців
- Консалтингові послуги з підтримки експорту
- Управління фондом кредитного гарантування
- Сприяння трансферу технологій
- Розробка інтернет-сторінок
- Організація заходів
- Управління регіональним INFO-центром
- Розвиток партнерства

- Адміністрування регіональних баз даних
- Розробка та актуалізація соціально-економічного аналізу розвитку регіону
- Участь в розробці Стратегії регіонального розвитку
- Моніторинг реалізації Стратегії регіонального розвитку
- Постійна підтримка зв'язку з Мінрегіоном
- Інформування громадськості
- Розвиток партнерства

Менеджер з послуг¹

Для забезпечення ефективної координації діяльності підрозділів агенції із надання послуг, у структурі агенції можна передбачити посаду менеджера з послуг. Менеджер з послуг відповідає за управління інформацією та даними, створення і ведення реєстру експертів і консультантів; навчання і консультування з питань регіонального розвитку; за координацію і здійснення заходів, що стосуються рекламування і брендингу регіону; розробку кластерів; заохочення і залучення інвестицій та інші тематичні функції залежно від потреб, виявлених у регіоні. Менеджер з послуг підзвітний безпосередньо директору АРР.

Вимоги до менеджера з послуг	
Обов'язки:	
<ol style="list-style-type: none"> 1) Збір даних та інформації, управління ними 2) Навчання і консультування з питань регіонального розвитку 3) Підготовка брендингу та реклами регіону 4) Підготовка і реалізація кластерів 5) Підготовка заходів з заохочення і залучення інвестицій 6) Підготовка щомісячних звітів для директора АРР 	
Задачі	Характеристика
Управління	Вища освіта (економіка; менеджмент; MBA)
Координація	Досвід управління (мінімум 3 роки)
Збирання інформації	Досвід у сфері регіонального розвитку; залучення інвестицій; брендингу регіону; налагодженню інвестиційних зв'язків; розробки кластерів
Управління інформацією	Навички управління інформацією та обробки інформацією
Оцінка регіональних потреб	Аналітичні навички й навички розв'язання проблем
Налагодження зв'язків	Навички навчання та консультування
Навчання	Комунікабельність
Консультування	Планування робочого часу
Інструктаж	Складання звітів
Контроль і моніторинг	Володіння комп'ютером
Звітність	Знання іноземних мов
	Особисті якості: зосередженість, відкритість, орієнтованість на

¹ «Посібник з організації та діяльності агенцій регіонального розвитку», с. 43.

Споживачі продуктів/послуг²:

Категорія 1

- 1А. органи місцевого самоврядування (територіальні громади сіл, селищ та міст, районні та обласні ради)
- 1В. органи державної влади (Кабінет Міністрів України, місцеві державні адміністрації в областях, районах, містах Києві та Севастополі)
- 1С. українські громадські організації

Категорія 2

- 2А. малий і середній бізнес
- 2В. великий бізнес
- 2С. підприємці-початківці
- 2D. бізнес асоціації і об'єднання

Категорія 3

- 3А. міжнародний бізнес
- 3В. міжнародні фонди і донорські організації
- 3С. міжнародні громадські організації

Оподаткування послуг

Нагадаємо, що відповідно до [Закону України «Про засади державної регіональної політики»](#) АРР є неприбутковими установами. Отже, їх діяльність регулюється, між іншим, положеннями Податкового кодексу України. Відповідно до Кодексу, неприбуткова установа має відповідати таким вимогам:

- 1) утворена та зареєстрована в порядку, визначеному законом;
- 2) установчі документи містять заборону розподілу отриманих доходів серед засновників та працівників (окрім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб;
- 3) установчі документи передбачають передачу активів одній або кільком неприбутковим організаціям у разі ліквідації юридичної особи;

² «Агенції регіонального розвитку України», Асоціація агенція регіонального розвитку України, 2005 р., с. 15.

4) внесена до Реєстру неприбуткових установ та організацій.

Ще однією вимогою, якій має відповідати агенція регіонального розвитку та яка є одним з головних принципів діяльності неприбуткових організацій як таких, є використання доходів виключно для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами.

Відповідність вищезазначеним вимогам є дуже важливою, адже в такому разі агенція **звільняється від сплати податку на прибуток**. Отже, це дозволить заощадити значний обсяг коштів, які можуть бути використані для реалізації пріоритетних напрямів діяльності.

Порушення вимог, встановлених Кодексом для неприбуткових установ, та використання доходів для інших цілей є підставою для виключення з Реєстру неприбуткових установ та організацій. В такому випадку установа зобов'язана подати звіт про використання доходів і сплатити податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств, штрафні санкції і пеню. Форму звіту можна переглянути за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0653-17>.

Таким чином, внесені до Реєстру агенції регіонального розвитку не сплачують податок на прибуток з будь-яких доходів (у т.ч. від надання платних послуг), отриманих від статутної діяльності, за умови, що такі доходи використовуються виключно для фінансування напрямів діяльності, визначених її установчими документами та не розподіляється серед засновників та працівників.

Проте, не зважаючи на можливість звільнення від сплати податку на прибуток, якщо неприбуткова установа (в тому числі АРР) здійснює операції з постачання товарів/послуг на митній території України, загальний обсяг яких протягом останніх 12 календарних місяців перевищує 1 млн. грн., вона має зареєструватися як платник ПДВ.

Інформація є частиною офіційного роз'яснення Державної фіскальної служби України щодо надання агенціями регіонального розвитку платних послуг, яке було надане за запитом Мінрегіону. В кінці посібника можна ознайомитися з повним текстом листа.

Офіційне роз'яснення ДФС є корисним документом, оскільки може слугувати додатковим суттєвим обґрунтуванням вашої позиції у спілкуванні з органами влади, органами місцевого самоврядування та іншими партнерськими організаціями.

Підтримка малого і середнього бізнесу

Спеціальним завданням/покликом агенції є надання допомоги кожному підприємцю, який займається або має бажання займатися бізнесом в регіоні. Метою агенції є входження до гри там, де приватні структури не завжди є ефективними, або розвиток яких в Україні на цей момент не досяг необхідного рівня. Це також стосується ситуацій, коли підприємства не в стані оплатити певні послуги приватних компаній, які є необхідними для забезпечення їхнього подальшого зростання. Саме в такому випадку агенції регіонального розвитку перетворюються на «рятівне коло» для таких підприємців.

Життєздатність та розвиток регіону залежить в однаковій мірі від розвитку вже існуючих підприємств та поширення підприємницького духу в регіоні. Агенція має приділяти однакову увагу як активним підприємцям так і тим, які тільки планують розпочати свою діяльність. Слід зазначити, що з огляду на низьку підприємницьку активність українського населення, на 10 000 наявного населення в 2017 році припадало 80 підприємств³ (найближча до нас за цим показником Франція має в півтора раза більше активних підприємств⁴), розвиток підприємницького духу в довгостроковій перспективі може надати значні результати.

Задля стимулювання розвитку підприємництва в регіонах, агенціям передусім необхідно сфокусуватися на наступних напрямках діяльності:

- прищеплення підприємницького духу населенню. Це може бути зроблено за допомогою медіа-кампаній: місцева преса, радіо та телебачення тощо;
- ідентифікація потенційних підприємців та надання їм необхідної інформації щодо відкриття підприємства, створення бізнес-плану та розробки продукту тощо;
- підготовка і навчання майбутніх підприємців. Така підготовка буде представляти собою курс менеджменту в широкому сенсі цього слова (маркетинг, управління персоналом, комунікації, бухгалтерія та інше). В залежності від типу підприємства підготовка може мати певну спеціалізацію, наприклад у сфері туризму;
- супроводження протягом першого часу з початку підприємницької діяльності (консультування, надання експертизи, певних послуг таких як: бухгалтерія, юридичні послуги тощо);
- надання приміщення для ведення діяльності на перший час;
- підтримка в залученні фінансових ресурсів (гранти, позики, інвестиції, венчурний капітал тощо);

³ Статистичний збірник «Діяльність суб'єктів господарювання», Держстат, 2017.

⁴ <https://tyzhden.ua/Economics/219310>

- сприяння налагодженню партнерських відносин з іншими підприємцями, науковим середовищем, громадськими організаціями, органами влади тощо;
- сприяння експортній діяльності.

Дії агенції для стимулювання підприємницької діяльності в регіоні мають обов'язково брати до уваги етапи розвитку підприємств. Кожному з етапів властиві окремі проблеми. Агенція має спробувати віднайти рішення для різних проблем, що зустрічаються на окремих етапах їх розвитку.

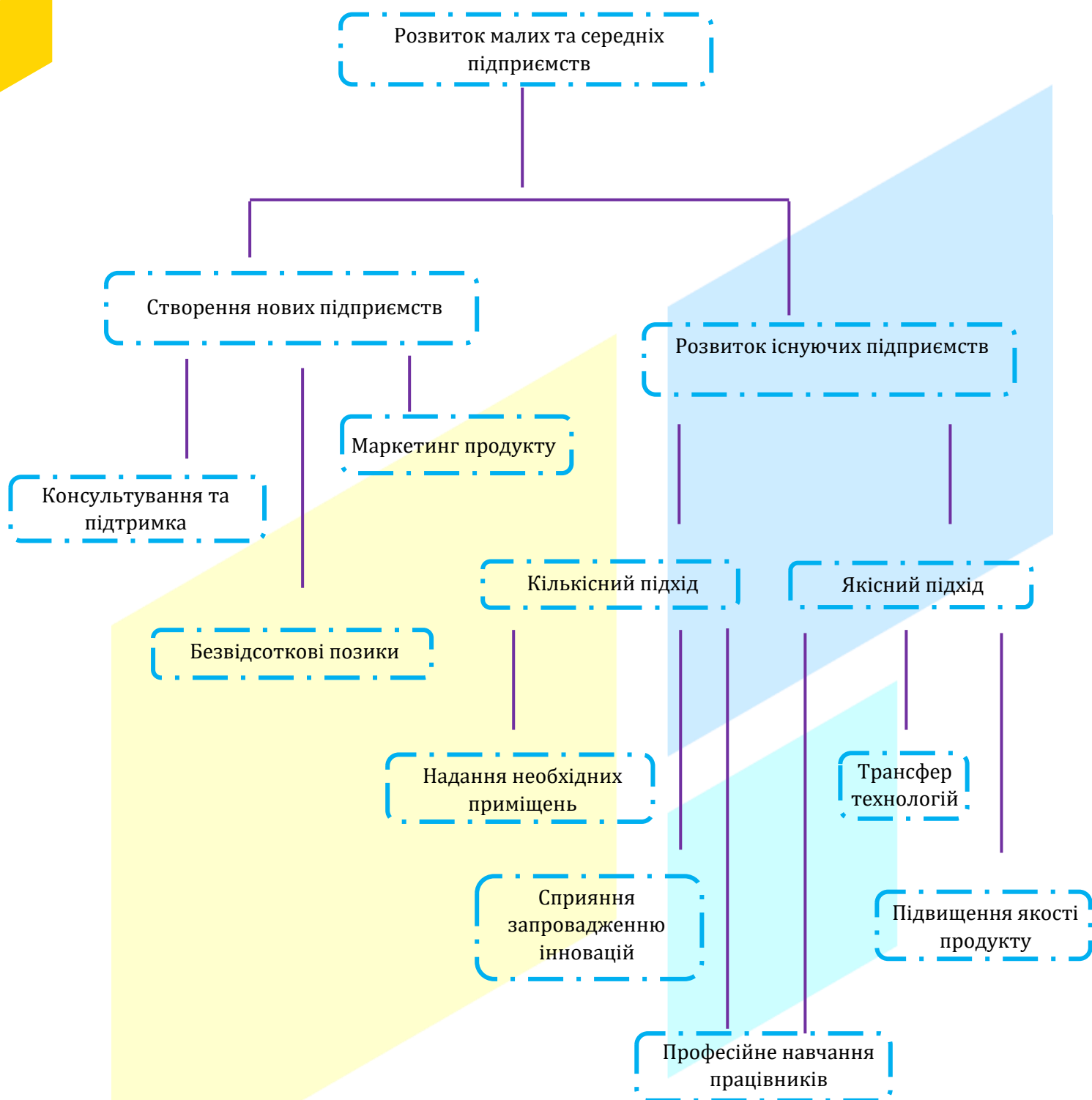
Цикл розвитку підприємства

	Аналіз можливості заснування підприємства	Створення	Становлення	Зростання
Проблемні питання	Менталітет Спроможність Тренування для потенційних підприємців	Відсутність ідей	Цілеспрямованість підприємця Персонал Створення продукту	Фінансування Пристосування до змін в середовищі

5

Відповідно до дослідження, яке було проведено Агенцією місцевого розвитку території Гайду-Бігар (Угорщина), найбільшим попитом підприємств регіону користуються наступні послуги :

- тренінгові програми для діючих та потенційних підприємців;
- консультаційні послуги;
- організація зустрічей з потенційними партнерами;
- організація бізнес-подій;
- розробка стратегічних документів;
- галузеві дослідження;
- сприяння транскордонній співпраці;
- створення навчальних матеріалів;
- надання мікрокредитів.

В 90-х роках ХХ століття Британською урядовою програмою «Know How Fund», яка була спрямована на підтримку переходу країн Східної та Центральної Європи від планової до ринкової економіки, було проведено

⁶ «Creation, Development and Management of RDAs», с. 104.

дослідження малих і середніх підприємств в Польщі⁷. Результати дослідження виявили, що пріоритетами для заходів з підтримки малого і середнього бізнесу мають бути наступні сфери:

- маркетинг;
- оптимізація персоналу;
- фінансовий менеджмент;
- стратегічне планування діяльності;
- контроль та моніторинг діяльності.

Не дивлячись на те, що ці дослідження були проведені в останньому десятиріччі минулого століття, їх результати є актуальними для України зараз. Причина полягає в подібності викликів, з якими мусили зіткнутися постсоціалістичні країни Східної та Центральної Європи в 90-х роках, та тих, з якими зараз стикаються українські регіони.

Сприяння експорту

З метою стимулювання експортної діяльності та виходу підприємств на іноземні ринки агенція може використовувати наступні інструменти і практики:

- надання інформації щодо іноземних ринків;
- дослідження іноземних ринків;
- пошук потенційних партнерів, покупців/отримувачів послуг регіонального підприємства за кордоном;
- організація візитів за кордон;
- організація загальних та спеціалізованих семінарів;
- освітня діяльність з метою підвищення обізнаності регіональних підприємств з можливостями та перевагами експорту;
- організація бізнес-виставок за участі національних та іноземних підприємців, потенційних партнерів, представників органів влади інших країн, структур підтримки підприємництва тощо;
- створення інфо-центру задля висвітлення можливостей для експорту, умов ведення бізнесу в інших країнах, налагодження партнерських відносин;
- заснування клубу експорту для підприємств, які експортують продукти/послуги, або планують розпочати таку діяльність. Це сприятиме нав'язуванню контактів між підприємцями, поширенню досвіду та знань щодо експортної діяльності.

⁷ Там само, с. 106.

Агенції регіонального розвитку Швеції виділяють наступні сфери послуг, що надаються малим та середнім підприємствам:

- позики;
- стратегічне планування розвитку підприємства;
- інтернаціоналізація підприємств;
- розвиток продукту;
- консультування;
- послуги для підприємців-початківців.

8

Сприяння інноваціям

Агенції регіонального розвитку володіють значним потенціалом для прискорення інноваційних змін в економіці країни. Інновація має дуже широке значення і включає в себе запровадження нових підходів на організаційному, комерційному, менеджерському, технологічному та інших рівнях. Тобто, обіймає всі сфери функціонування підприємства. Це пов'язано як з підвищенням ефективності діяльності підприємства так і з трансфером технологій.

Для ефективного функціонування інноваційного процесу на регіональному рівні, необхідними є наступні складові:

- формальні і неформальні контакти між різними стейкхолдерами та учасника інноваційного процесу;
- наявність відповідної інфраструктури;
- відповідність між пропозицією інноваційних сервісів та попитом на нього.

Можна виокремити такі потреби підприємств для успішного впровадження інновацій⁹:

- моніторинг потенційних інновацій (процес пошуку, оцінки та відбору перспективних технологій);
- фінансування (дофінансування) науково-дослідних робіт (R&D);
- підтримка розробки власного продукту;
- підтримка в захисті прав інтелектуальної власності;
- розробка стратегії розвитку підприємства;
- оптимізація внутрішніх процесів підприємства;
- підвищення якості менеджменту;
- сприяння створенню самодостатнього підприємства;
- визначення цільової групи покупців;

⁸ Там само, с. 102.

⁹ Там же, с. 120-122.

- сприяння експортній діяльності;
- підбір персоналу та підвищення професійної кваліфікації працівників;
- консультування з оцінки ефективності діяльності підприємства та надання рекомендацій щодо її підвищення;
- розробка стратегії впровадження інновацій;
- супровід реалізації бізнес-ідей;
- аналіз ринку.

APP Жешова (Польща) надає платні послуги за наступними напрямками:

- проектний менеджмент;
- консультаційні послуги (адміністративні процедури, фінанси, маркетинг, інвестування та експорт тощо);
- освітні послуги;
- організація бізнес зустрічей та поїздок;
- інформаційні послуги;
- поширення інновацій.

У складі агенції функціонує Центр трансферу технологій, який, співпрацюючи з університетами та схожимим структурами по всій Європі, надає допомогу підприємствам з ідентифікації технологічних потреб та пошуку шляхів їх забезпечення.

Центр транскордонної співпраці також активно функціонує в рамках агенції. Завдяки цій структурі підприємці мають можливість ознайомитися з пропозиціями співпраці з підприємцями держав, налагодити партнерські відносини та розпочати експортну діяльність.

10

Розвиток бізнес-інкубаторів

Бізнес-інкубатори – організації, що надають підтримку в багатьох сферах підприємництва на стадії «інкубації» - створення та початку діяльності підприємства. Процес інкубації розпочинається з проведення аналізу потреб підприємства та вимог, яким має відповідати таке підприємство, а також навички, якими має володіти підприємець для «вільного плавання» на ринку. Окрім надання приміщення, забезпеченого всім необхідним для діяльності, в бізнес-інкубаторі мають бути кваліфіковані кадри, чиє завдання полягає у координуванні та консультуванні підприємців. Консультування та підтримка підприємців може відбуватися безпосередньо працівниками бізнес-інкубатору, або шляхом залучення для надання певних послуг інших компаній. Підприємство, яке починає діяльність в бізнес-інкубаторі, має стати самодостатнім в короткий проміжок часу, оскільки найчастіше бізнес-інкубатор не володіє ресурсами для утримання підприємства всередині протягом тривалого періоду. Занадто довге перебування підприємства на

¹⁰ <http://www.rarr.rzeszow.pl/uslugi/uslugi/projektowe-doradcze-szkoleniowe>

стадії «інкубації» загрожує призупиненням його підтримки в бізнес-інкубаторі, оскільки ресурси можуть бути використані для підтримки іншого підприємства.

Послуги, які найчастіше надаються бізнес-інкубаторами:

- 1) консультування щодо питань менеджменту;
- 2) бізнес-планування;
- 3) надання приміщення та офісних послуг;
- 4) підтримка в залученні фінансових ресурсів;
- 5) маркетинг;
- 6) юридичні послуги;
- 7) бухгалтерські послуги.

В країнах-членах ЄС, починаючи з 80-х років ХХ століття, існують Business & Innovation Centres – інкубатори, спрямовані на підтримку інноваційних технологічних та індустріальних проектів.

Місія Business & Innovation Centres наступна:

Пошук стартапів >> пошук ринкової ніші >> навчання підприємця>> підтримка реалізації проекту>> підтримка в пошуку фінансових ресурсів>> комунікація, брендінг та реклама стартапу

11

Фінансові послуги

Окрім традиційного джерела кредитування бізнес-проектів, яким є банківський кредит, існує низка фінансових інструментів, якими можуть скористатися підприємці-початківці. Такі інструменти варіюються від грантів до венчурного капіталу. Зазвичай наданням фінансового капіталу підприємцям і виправленням недоліків приватного сектору (недоступність банківських кредитів) займаються державні установи, проте агенція також може зіграти в цьому свою роль. Проблеми, які часто зустрічаються:

- 1) висока вартість і недоступність банківських кредитів;
- 2) відсутність можливості (або відсутність обізнаності щодо їх існування) залучення альтернативних джерел фінансування (венчурний капітал, лізінг тощо);
- 3) недоступність консультативних послуг в сфері менеджменту, маркетингу, планування діяльності тощо;

¹¹ <https://ebn.eu/index.php?lnk=KzF0aDVES1I3bG9TYXFGeEhLL2dQOEdrZGZyYjEYRlZkdS9wWFBrbkxhbz0=>

В Україні агенції регіонального розвитку мають можливість сприяти вирішенню цих проблем шляхом виконання ролі посередника між підприємцями, які зацікавлені в залученні фінансових ресурсів та інвесторами, державними структурами, міжнародними і донорськими організаціями, які зацікавлені у наданні такого ресурсу. Оскільки агенції в Україні на цей момент не володіють значним фінансовим ресурсом, як наприклад агенції регіонального розвитку Німеччини чи Іспанії, мікрокредитування підприємств самою агенцією виглядає на цей момент малореалістичним.

Протягом 1993-1995 рр. Агенцією місцевого розвитку території Гайду-Бігар (Угорщина) було отримано 3 739 заявок на отримання мікрокредитування. Було надано 479 мікрокредитів, 208 з яких були успішними.

12

Залучення інвестицій

Залучення інвестицій в економіку є головною передумовою розвитку країни. Якщо на національному рівні вже існують інституції, які спеціалізуються на роботі з потенційними інвесторами та залученні інвестицій (наприклад, [UkraineInvest](#)), то на регіональному рівні вони зазвичай відсутні. Агенції регіонального розвитку можуть частково виконувати роль таких інституцій, що впливатиме як на регіон, так і на всю країну, адже «*Країна розвивається в регіонах*».

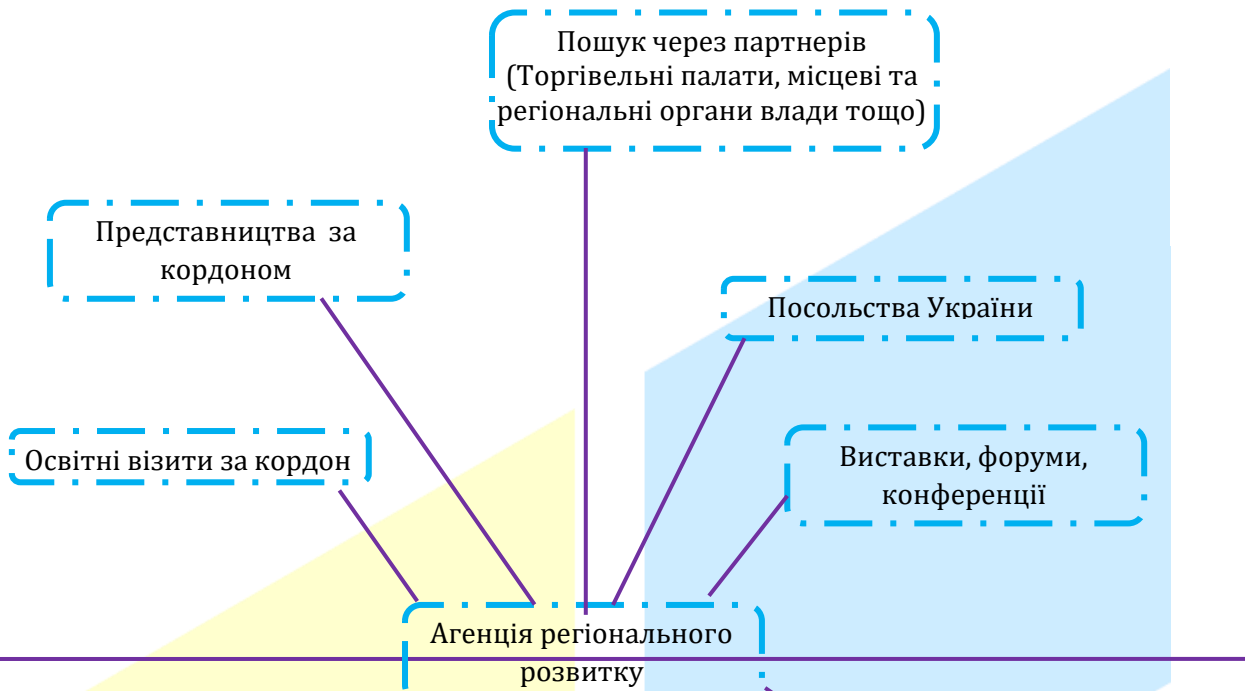
Перелік проблем, які існують в регіонах і які значно ускладнюють залучення інвестицій є доволі значним. Проте, акцентуючи увагу на недоліках наших регіонів, необхідно одночасно підкреслювати переваги, якими кожен з них володіє. Метою агенції є: донесення до потенційних інвесторів можливостей, які існують в регіоні; пошук партнерів для підприємств, які вже ведуть свою діяльність в регіоні; постійний пошук компаній та осіб, які можуть інвестувати в регіон; надання підтримки інвестору на всіх етапах реалізації інвестиції тощо.

¹² «Creation, Development and Management of RDAs», с.107.

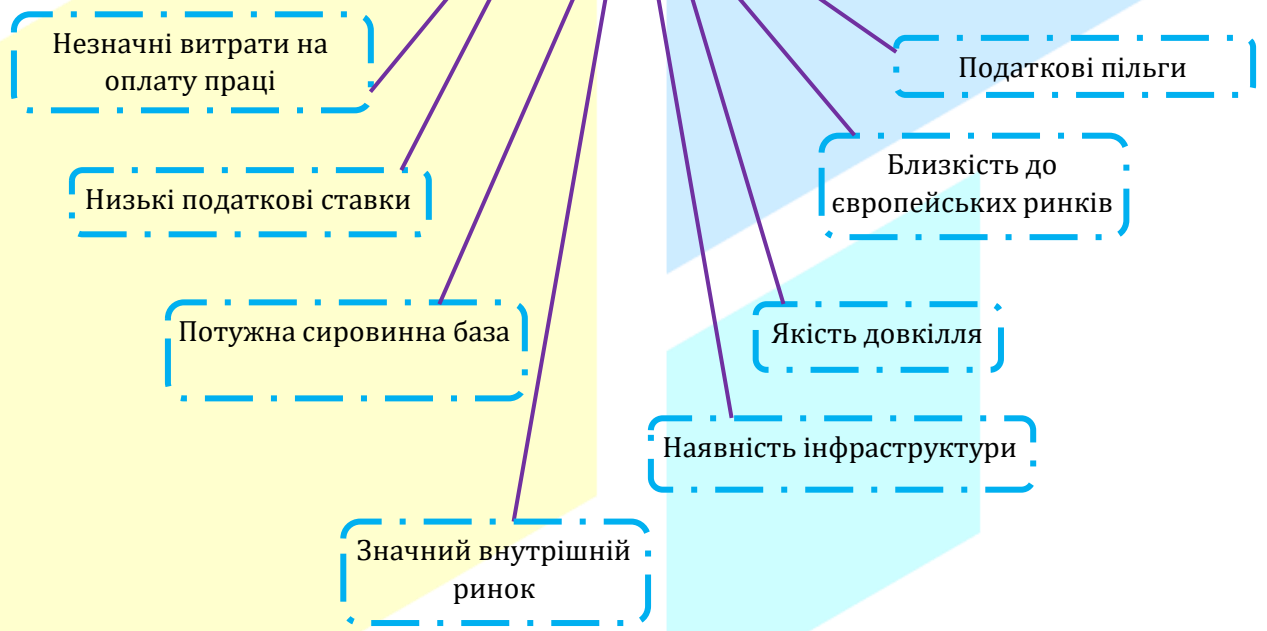
Послуги із залучення інвестицій, які можуть надавати агенції		
Підготовка до інвестування	Реалізація інвестицій	Післяінвестиційна підтримка
Просування інформації про інвестиційні можливості територій України на регіональному, національному та міжнародному рівнях	Підтримка в адміністративних процедурах (реєстрація, отримання ліцензій, сертифікатів тощо)	Підтримка у налагодженні стосунків між інвесторами та органами місцевої влади
Пошук та демонстрація інвестиційних можливостей	Підтримка у пошуку партнерів	Сприяння у питаннях отримання віз та дозволів на працевлаштування
Дослідження ринку та техніко-економічне обґрунтування	Підтримка у проведенні переговорів	Підтримка в оподаткуванні, бухгалтерському обліку, митних процедурах
Підбір необхідних ділянок та споруд	Перекладацькі послуги	Підтримка у налагодженні стосунків з лідерами громадської думки
Організація візитів	Підтримка в юридичних питаннях, оподаткуванні, бухгалтерському обліку	Підтримка у зв'язках з громадськістю
Пошук потенційних постачальників	Допомога у пошуку та підборі персоналу, отриманні дозволів на працевлаштування	

13

Способи пошуку та залучення інвесторів

Конкурентні переваги, що можуть пропонуватися інвесторіві

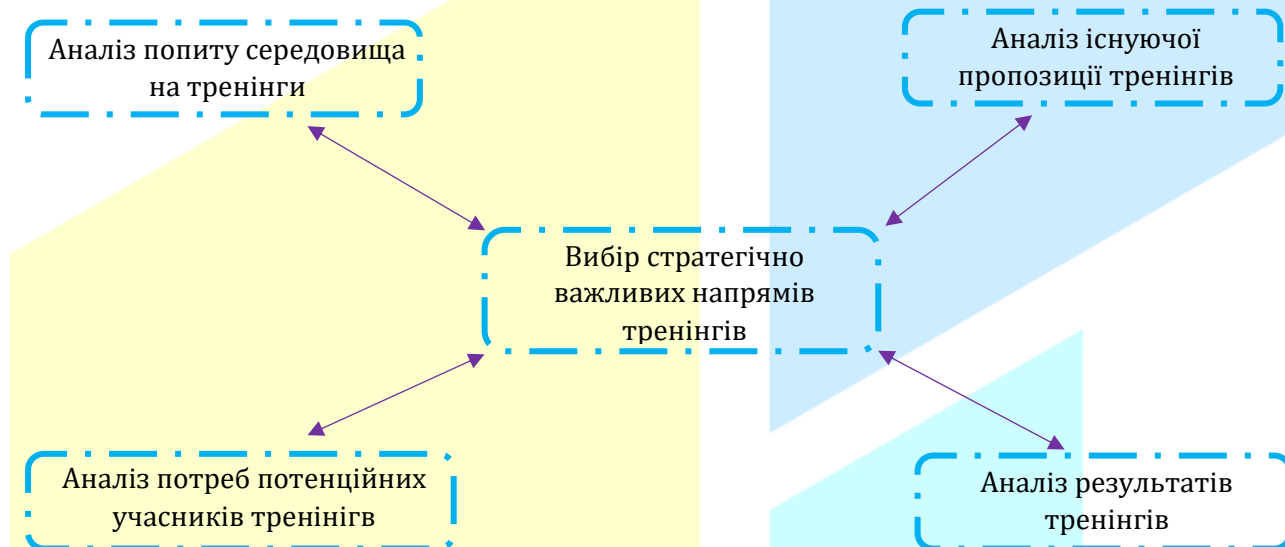

¹³ Там же, с. 138.

Освітні послуги

Агенції регіонального розвитку мають можливість реалізовувати свої завдання шляхом організації і проведення тренінгів, лекцій, воркшопів. Теми таких заходів можуть бути найрізноманітнішими, наприклад: тренінги для потенційних підприємців, підготовка проектних пропозицій для отримання фінансування, підвищення кваліфікації для підприємців, державних службовців тощо. Цікавим форматом є організації професійних курсів із навчання певним професіям, або переорієнтація працівників на інші спеціальності. Такий підхід має значний потенціал, адже в кожному регіоні існують професії, представників яких катастрофічно не вистачає.

Аналіз потреб в тренінгах

Source : SCIENTER

Послуги АРР України

На сьогодні окремі агенції регіонального розвитку в Україні вже здійснюють надання платних послуг. Їхній досвід може бути корисним для інших агенцій, які лише розпочинають таку діяльність.

Черкаська АРР

Перелік платних послуг:

1. Розробка стратегій розвитку громад (Вартість від 15 до 45 тис. грн)

2. Розробка проектів регіонального розвитку, проектів розвитку громад (від 2500 до 10 тис. грн.)

3. Розробка, організація та проведення тренінгів (2-3 тис. грн.)

Також у 2018 році АРР адмініструвала конкурс громадських ініціатив в ОТГ області. Вартість послуги склала 16 тис. грн. (включно з двома одноденними тренінгами та всім пакетом документів для оголошення й проведення конкурсу: положення про конкурс, про оцінювальну комісію, форма проекної заявки, форма бюджету до проекту, таблиця реєстрації проектів, таблиця оцінювання, оцінювання відбувалося віддалено кожним членом комісії).

У 2018 році за платні послуги АРР отримала: 83 тис. грн.

Картки послуг, які надаються Черкаською АРР наведені в кінці посібника.

Житомирська АРР

Перелік платних послуг відповідно до прайс-листа:

- Супровід інвестиційних проектів – від 5 000 грн.;
- Розробка стратегії регіонального розвитку – від 80 000 грн.;
- Проведення тренінгів – від 3 000 грн.;
- Проведення форумів – від 10 000 грн.;
- Коучінги індивідуальні і групові – від 400 грн./год;
- Розробка PR-компанії ОТГ, МСБ – від 5 000 грн.;
- Реєстрація юридичної особи (ФОП, підприємств, установ, організацій) – від 3 000 грн.;
- Укладення експортного контракту – від 20 000 грн.;
- Консультування з питань розвитку бізнесу – від 300 грн./год;
- Проведення медіації в конфліктах з підприємствами, установами організаціями, органами державної влади, органами місцевого самоврядування – від 800 грн./год;
- Розробка стратегії розвитку компанії – від 30 000 грн.;
- Отримання грантового та кредитного фінансування – відсоток від грантового та/або кредитного фінансування;
- Супроводження процесу залучення інвестицій в МСП – відсоток від залучених інвестицій в МСП;
- Розробка стратегії бредингу території – від 10 000 грн.;
- PR-супровід ОТГ, МСБ – від 5 000 грн.;
- Фасилітація і модерація стратегічних сесій – від 400 грн./год.;
- Послуги перекладу – від 100 грн. за сторінку перекладу.

Агенцією було надано послуг на 79 000 грн, серед яких: 6 послуг зі супроводу інвесторів, розробка бізнес-плану, організація форуму, послуги перекладача.

Тернопільська АРР

Перелік платних послуг, що можуть надаватися агенцією:

Проектний відділ

1. Моніторинг і висвітлення інформації про гранти серед потенційних грантерів
2. Навчання проектних менеджерів
3. Воркшопи з проектного менеджменту
4. Технічний супровід проекту
5. Технічний супровід клієнта
6. Підбір проектних команд
7. Рецензія на грантову заявку грантера
8. «Реконструкція» проекту
9. Написання грантових заявок «з нуля»
10. Супровід виконання проекту
11. Після проектний супровід
12. Івенти/Тренінги

Відділ прогнозування та стратегічного планування

1. Розробка стратегії області (приблизно на 6 років)
2. Розробка стратегій територій (міст, районів, ОТГ)
3. Розробка стратегій для територій інших областей та територій
4. Вибірка зі стратегічного плану + аналітична записка
5. Аналітика (глибинна) і формування галузевих спец. показників на запит клієнтів
6. Інформаційно-аналітичні довідки (разові + в динаміці)
7. Івенти / Тренінги

Інвестиційний відділ

1. Бізнес планування (ТЕО)
2. Інвестиційний паспорт громади
3. Комплекс «Інвестор громаді»
4. Інвестиційний експрес аналіз (галузевий + територія)
5. Просування інвестиційних ділянок громад-партнерів
6. Розробка інвестиційних проектів (в т.ч. ДПП)

7. Інвестиційний консалтинг по інвестиційній привабливості ділянки
8. Інвестиційний паспорт регіону
9. Трансфер технологій (для ВУЗів)
10. Аналітичні звіти для МФО
11. Інформація (база даних) для співпраці з їхніми потенційними клієнтами (банкам)
12. Супровід фінансових послуг (банки)
13. Консалтинг (експортний, фінансовий, технічний, система управління якістю) - МСБ
14. Консалтинг для корпоративних клієнтів по стратегіям, а також операційній ефективності бізнесу.
15. Тренінги на семінари (сусідні обл.)
16. Інвестор регіону - (сусідні області)
17. Участь в івентах (бізнес асоціації+ сусідні області)
18. Вивід на нові ринки збуту для МСБ.
19. Консалтинг для потенційних інвесторів
20. Підбір інвестиційно привабливих ділянок типу – «грінфілд», «браунфілд»
21. Субконтрактинг (інформація)
22. Аутсорсинг бізнес-процесів (в т.ч. консультації)

Маркетинг

- 1.Брендинг територій (ОТГ та міста)
- 2.Розробка бренд буку
- 3.Розробка маркетингової стратегії промоції території
- 4.Розробка комунікативної стратегії
- 5.Розробка маркетингового плану
- 6.Розробка маркетингового бюджету
- 7.Тренінги з маркетингу для менеджерів ОТГ та РДА
8. Маркетингові дослідження та соціопитування

Закарпатська АРР

Упродовж 2018 року Агенція як платформа була долучена до послуг пов'язаних із супроводом залучення інвестицій (в т.ч. за участю представників UkraineInvest), аналізу місцевих секторів та галузей економіки, пошуку іноземних партнерів в частині просування експорту, організації навчальних заходів, консультацій з підготовки бізнес-планів, допомоги у створенні регіональних бізнес-мереж.

Післямова

Цей посібник є першим етапом надання консультативно-методичної і практичної допомоги агенціям регіонального розвитку з метою підвищення ефективності їхньої діяльності. В подальшому, спільно з Групою радників програми «U-LEAD з Європою», буде підготовлено розширений посібник щодо діяльності агенцій. Посібник, зокрема, включатиме: практичні рекомендації щодо розробки типового бізнес-плану агенцій, методику калькуляції вартості послуг, типову угоду щодо надання платних послуг, порядок фінансування агенцій регіонального розвитку та інше.

Послуга:
РОЗРОБКА
СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ
ГРОМАД

APP.ck

Черкаська агенція
 регіонального розвитку

**Для чого стратегії
 розвитку сучасним
 територіальним
 громадам?**

- бо це вимога чинного законодавства України;
- це потрібно при формуванні бюджету;
- це потрібно для залучення інвесторів;
- це потрібно для підготовки проектів розвитку громади;
- для залучення фінансової підтримки як з боку держави (ДФРР, субвенції) так і від міжнародних фондів у вигляді грантової допомоги.

Для кого послуга?

Для представників місцевої влади
 об'єднаних територіальних громад, міст.

Хто надає послугу?

Установа «Черкаська агенція
 регіонального розвитку»

**Які пакети послуг
 пропонує Агенція?**

Три пакети експертного супроводу:
 «Старт», «Базовий», «Повний».

APP
 ЧЕРКАСИ

Назва Паketу	Зміст пакету послуги								Ціна послуги в грн.
	Участь експерта в засіданні робочої групи та презентації (кількість)	On-line консультації (1 шт. - 60 хв.)	Письмова анотація та рекомендації щодо змісту соціально-економічного профілю громади та проекту Стратегії в цілому. (письмов.)	Експертні висновки до проекту Стратегії розвитку громади та її Плану реалізації (письмов.)	Фінальне редагування тексту Стратегії розвитку громади	Фінальне редагування тексту Плану реалізації Стратегії розвитку громади	Формування календарного плану надання послуги	Висвітлення ключових етапів розробки Стратегії за участі експерта на фейсбук сторінці Агенції	
Старт	1	2	+				+	+	15 000
Базовий	2	2		+	+		+	+	30 000
Повний	3	3		+	+	+	+	+	45 000

Особливі умови:

Громада з Черкащини, яка замовить також послугу «Розробка проектів розвитку громад» отримує знижку в розмірі 20% на один з пакетів цієї послуги. Для громад з інших областей вартість, будь-якого, пакету на 20% більша.

Тривалість надання послуги від 5 до 12 міс. Тривалість залежить від темпів стратегування в громаді.

Підставою надання послуги є укладений сторонами договір. Під час укладання договору про надання послуги експерта можуть бути обговоренні додаткові умови.

Стороною договору яка надає послугу «Супровід розробки стратегії розвитку громади» виступає неприбуткова установа державно-приватного партнерства «Черкаська агенція регіонального розвитку».

Підставою авансового платежу та повного розрахунку за надані послуги є сформовані та підписані рахунки і акти приймання-передачі послуг.

Попередній досвід розробки Стратегій розвитку:

В команді Черкаської APP є фахівці, які мають досвід:

- напрацювання Стратегії розвитку Черкаської області на період до 2020 року, Планів реалізації Стратегії розвитку Черкаської області 2015 – 2017 рр., 2018 – 2020 рр., Стратегії розвитку малого та середнього підприємництва Черкаської області на період до 2020 року;
- здійснення громадського моніторингу стратегій регіонального розвитку в рамках проекту Європейського Союзу "Регіональна політика в Україні: громадський моніторинг стратегій регіонального розвитку".

Кому подібну послугу вже надали?

Серпень 2017 р. – січень 2018 р. Черкаська APP у партнерстві з Черкаським ЦРМС програми U-LEAD забезпечили розроблення Стратегій розвитку громад з Планів їх реалізації: Стеблівської, Набутівської, Шполянської, Тальнівської об'єднаних громад.

Супровід з партнерами процесу формування Плану реалізації Стратегії розвитку Білозірської ОТГ.

2018 р. – розробка Стратегій розвитку: Соколівської, Єрківської об'єднаних громад. Консультації зі стратегічного планування Ліпнявській ОТГ.

Послугу можна замовити тут:

18002, Черкаси, вул. Байди Вишневецького, 17. оф. 413.

+380 47 250 0932

rda.ck.ua@gmail.com

Контактна особа: Ропало Любов, директор Черкаської APP (+380632689281).

Послуга:

РОЗВРОБКА ПРОЕКТІВ
РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ,
ПРОЕКТІВ РОЗВИТКУ
ГРОМАД

APP.ck

Черкаська агенція
регіонального розвитку

Для чого?

Консультуємо та розробляємо т.зв. тверді (інфраструктурні) проекти, з м'якою складовою а також проекти де складовою частиною є енергоефективні технології, шукаємо партнерів проекту та відслідковуємо конкурси і програми фінансування проектів.

Для кого послуга?

Для представників органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад, сіл, селищ, міст, районних державних адміністрацій

Хто надає послугу?

Установа «Черкаська агенція регіонального розвитку»

Які пакети послуг пропонує Агенція?

Безоплатні послуги: одна консультація тривалістю до 1 год. проте не більше 2-х разів на місяць.
Може бути надана представником Агенції під час зустрічі, телефоном, шляхом інтернет комунікацій (skype, e-mail та ін.)

APP.ck

Черкаська агенція
регіонального розвитку

Платні послуги:

Назва пакету	Зміст пакету послуги								Ціна послуги в грн.
Мінімальний	Передпроектна робота (візид та огляд об'єкта, збір та оцінка даних, визначення проблеми, проведення фокус-групи)	Розробка окремих структурних частин проекту розвитку (актуальність, опис проекту, проблема, мета, завдання, заходи, календарний план)	Розробка логіко-структурної матриці до проекту розвитку	Розробка бюджету до проекту розвитку	Моніторинг грантових програм та конкурсів	Консультація щодо проектів розвитку, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР)	Консультація щодо проектів розвитку, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів Державного бюджету, отриманих від ЄС	Формування календарного плану надання послуги	2 500
Базовий	+	+			+	+	+	+	5 000
Проект «під ключ»	+	+	+	+	+	+	+	+	Від 10 000*

* Вартість залежить від складності проекту та обговорюється під час переговорів

APP.ck
Черкаська агенція
регіонального розвитку

Особливі умови

Підставою надання платної послуги є укладений сторонами договір. Під час укладання договору про надання послуги можуть бути обговоренні додаткові умови. Стороною договору яка надає послугу «Розробка проектів регіонального розвитку, розвитку громад» виступає неприбуткова установа державно-приватного партнерства «Черкаська агенція регіонального розвитку». Підставою авансового платежу та повного розрахунку за надану послугу є сформовані та підписані рахунки і акти приймання-передачі послуг.

Попередній досвід розробки проектів розвитку:

В команді Черкаської APP є фахівці, які брали участь в написанні проектів розвитку (інфраструктурні та з т.зв. м'якою складовою), проектів грантової підтримки громадських ініціатив та в оцінюванні і відборі проектів розвитку в якості членів конкурсної чи оцінювальної комісії. Географія проектів Черкаська область, Україна.

APP.ck
Черкаська агенція
регіонального розвитку

**Кому подібну
послугу вже
надали?**

У 2017 р. фахівець Агенції взяла участь в робочій групі щодо розробки проекту в м. Кам'янка та розробила т.зв. м'яку складову (а саме: розробка нових навчальних маршрутів, навчання екскурсоводів, промоції туристичного об'єкту та ін.) до проекту «Розбудова та облаштування туристичного об'єкту «Тясминський каньйон» в м. Кам'янка, Черкаської області». Проект розроблено у співпраці з представниками Департаменту регіонального розвитку Черкаської ОДА та Черкаського ЦРМС програми U-LEAD. Також фахівець Агенції консультував представників Набутівської ОТГ щодо порядку утеплення фасаду приміщення лікарської амбулаторії.

**Послугу можна
замовити тут:**

м. Черкаси, вул. Байди Вишневецького, 17. оф. 413, 18000
т. +380 47 250 0932
e-mail: rda.ck.ua@gmail.com
Контактна особа: Ропало Любов, директор Черкаської АРР
(+380632689281).

APP.ck

Черкаська агенція
регіонального розвитку

Послуга:
РОЗРОБКА, ОРГАНІЗАЦІЯ
ТА ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГІВ

APP.ck

Черкаська агенція
регіонального розвитку

Тематика тренінгів?

- ✓ «Стратегічний розвиток об'єднаних територіальних громад»
- ✓ «Написання та реалізація проектів розвитку: коротко про проектний менеджмент»
- ✓ «Особливості написання проектів на отримання фінансування з ДФРР, інфраструктурної субвенції, проектів розвитку, які можуть фінансуватись за рахунок коштів державного бюджету отриманих від ЄС»
- ✓ «Актуальні грантові програми, конкурси та як написати грантову заявку»
- ✓ «Децентралізація влади: переваги, виклики, можливості для населення громад»
- ✓ «Інструменти активізації місцевих громад та запровадження діалогу влади й громади»
- ✓ «Альтернативні інструменти опитування громадської думки»
- ✓ Майстерня співробітництва територіальних громад

APP.ck

Черкаська агенція
регіонального розвитку

Для кого послуга?

Для голів, депутатів, старост, службовців органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад, сіл, селищ, міст, представників закладів освіти, будинків культури, громадських активістів, населення.

Хто надає послугу?

Установа «Черкаська агенція регіонального розвитку»

Зміст послуги яку пропонує Агенція?

Організація та проведення навчання у вигляді тренінгу (навчальний інтенсив за якого окрім отриманих знань в учасників формуються навички і вміння) на обрану тематику та узгоджені з замовником групи учасників.

Результат для замовника послуги:

- здобудете сучасні вміння, навички та врешті решт відважитесь розробляти проекти чи знатимете як і де знайти свого грантодавця тощо;
- формування кола однодумців, команди;
- здобудете нові організаційні, управлінські та комунікаційні вміння, навички.

APP.ck

Черкаська агенція
регіонального розвитку

Послугу можна замовити тут:

18002, м. Черкаси, вул. Байди Вишневецького, 17. оф. 413.

+380 47 250 0932

rda.ck.ua@gmail.com

Контактна особа: Ропало Любов, директор Черкаської APP (+380632689281).

APP.ck

Черкаська агенція
регіонального розвитку

Житомирська
агенція

ПОСЛУГИ

Головна / Послуги

Менеджмент проєктів

Маркетингові послуги

Інформаційні та освітні послуги

Дослідницькі та аналітичні послуги

Покращення інвестиційної привабливості
регіону

Юридичний та технічний супровід
інвестора

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДФС)

Львівська пл., 8, м. Київ-53, МСП 04655, тел.: (044) 272-51-59, факс: (044) 272-08-41
www.sfs.gov.ua; e-mail: kabmin_doc@sfs.gov.ua, gromada@sfs.gov.ua Код ЄДРПОУ 39292197

19.02.2019 № 3609 / 5 / 99-99-15-02-01-16 На № 7/36/2369-19 від 13.02.19

**Міністерство регіонального
розвитку, будівництва та житлово-
комунального господарства
України**

Державна фіскальна служба України відповідно до листа Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 13.02.2019 № 7/36/2369-19 з питань неприбуткової діяльності агенцій регіонального розвитку в межах компетенції повідомляє.

Частиною другою ст. 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України.

Відповідно до п.п. 19 1.1.28 п. 19 1.1 ст. 19 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) до функцій контролюючих органів належить надання індивідуальних податкових консультацій, інформаційно-довідкових послуг з питань податкового та іншого законодавства, контроль за додержанням якого покладено на контролюючі органи.

За інформацією, наведеною у листі Мінрегіону, положеннями проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про засади державної регіональної політики» передбачено, що агенції регіонального розвитку утворюються на засадах партнерства між державними, приватними та громадськими секторами, організаціями роботодавців та їх об'єднаннями та не належать до бюджетних установ. Агенції є неприбутковими установами, за якими закріплюється право надавати платні послуги з питань, що належать до повноважень агенцій.

Пунктом 133.4 ст. 133 Кодексу визначено порядок та умови, при дотриманні яких неприбуткові підприємства, установи та організації не є платниками податку на прибуток підприємств.

Згідно з п.п. 133.4.1 п. 133.4 ст. 133 Кодексу для цілей оподаткування податком на прибуток підприємств неприбутковим підприємством, установою та організацією (далі – неприбуткові організації) є підприємство, установа та організація, що одночасно відповідає таким вимогам:

утворена та зареєстрована в порядку, визначеному законом, що регулює діяльність відповідної неприбуткової організації;

установчі документи якої (або установчі документи організації вищого рівня, на підставі яких діє неприбуткова організація відповідно до закону) містять заборону розподілу отриманих доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників у розумінні Цивільного кодексу України), членів такої організації, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб. Для цілей цього абзацу не вважається розподілом отриманих доходів (прибутків) фінансування видатків, визначених п.п. 133.4.2 п. 133.4 ст. 133 Кодексу;

установчі документи якої (або установчі документи організації вищого рівня, на підставі яких діє неприбуткова організація відповідно до закону) передбачають передачу активів одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду, іншим юридичним особам, що здійснюють недержавне пенсійне забезпечення відповідно до закону (для недержавних пенсійних фондів), або зарахування до доходу бюджету у разі припинення юридичної особи (у результаті її ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення);

внесена контролюючим органом до Реєстру неприбуткових установ та організацій (далі – Реєстр).

Порядок ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій, включення неприбуткових підприємств, установ та організацій до Реєстру та виключення з Реєстру затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2016 року № 440 (зі змінами).

Зареєстровані установи та організації (новостворені), які подали в установленому порядку документи для внесення до Реєстру під час або протягом 10 днів з дня державної реєстрації та які за результатами розгляду цих документів внесені до Реєстру неприбуткових установ та організацій, для цілей оподаткування вважаються неприбутковими організаціями з дня їх державної реєстрації.

Слід зазначити, що п.п. 133.4.2 п. 133.4 ст. 133 Кодексу визначено, що доходи (прибутки) неприбуткової організації використовуються виключно для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами.

Таким чином, положеннями Кодексу не обмежується можливість надання платних послуг агенціями регіонального розвитку, які у разі включення до Реєстру є неприбутковими організаціями у розумінні Кодексу за умови, що відповідні доходи (прибутки) використовуються виключно для фінансування видатків на утримання таких неприбуткових організацій, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених їх установчими документами.

Результати такої діяльності відображаються у Звіті про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації, форма якого затверджена наказом Міністерства фінансів України від 17.06.2016 № 553 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 28.04.2017 № 469), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.07.2016 за № 932/29062 (далі – Звіт).

Відповідно до п. 46.2 ст. 46, п.п. 133.4.7 п. 133.4 ст. 133 Кодексу Звіт подається один раз на рік разом із річною фінансовою звітністю (яка є додатком до Звіту та його невід'ємною частиною) до контролюючого органу за місцем реєстрації неприбуткової організації.

До того ж п.п. 133.4.3 п. 133.4 ст. 133 Кодексу передбачено, що у разі недотримання неприбутковою організацією вимог, визначених цим пунктом, така неприбуткова організація зобов'язана подати у строк, визначений для місячного податкового (звітного) періоду, звіт про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації за період з початку року (або з початку визнання організації неприбутковою в установленому порядку, якщо таке визнання відбулося пізніше) по останній день місяця, в якому вчинено таке порушення, та зазначити і сплатити суму самостійно нарахованого податкового зобов'язання з податку на прибуток. Податкове зобов'язання розраховується виходячи із суми операції (операцій) нецільового використання активів. При цьому така неприбуткова організація виключається контролюючим органом з Реєстру та вважається платником податку на прибуток для цілей оподаткування з першого дня місяця, наступного за місяцем, у якому вчинено таке порушення.

За період з першого дня місяця, наступного за місяцем, у якому вчинено таке порушення, по 31 грудня податкового (звітного) року така неприбуткова організація зобов'язана щокварталу подавати до контролюючого органу податкову декларацію з податку на прибуток (з наростаючим підсумком), сплачувати податок у строк, визначений для квартального періоду, та подавати фінансову звітність у порядку, встановленому для платників податку на прибуток.

З наступного податкового (звітного) року така неприбуткова організація подає податкову декларацію з податку на прибуток і фінансову звітність та сплачує податок на прибуток у порядку, встановленому цим розділом для платників податку на прибуток.

Встановлення контролюючим органом факту використання неприбутковою організацією доходів (прибутків) для цілей інших, ніж передбачені п.п. 133.4.2 п. 133.4 ст. 133 Кодексу, є підставою для виключення такої організації з Реєстру і нарахування податкового зобов'язання з податку на прибуток підприємств, штрафних санкцій і пені відповідно до норм Кодексу. Податкові зобов'язання, штрафні санкції і пеня нараховуються, починаючи з першого числа місяця, в якому вчинено таке порушення (п.п. 133.4.4 п. 133.4 ст. 133 Кодексу).

В.о. заступника Голови

Є. БАМБІЗОВ